

BIOBASED BOUWEN: TUSSEN AMBITIE EN FINANCIERBAARHEID

Nationale Aanpak Biobased Bouwen

Van boerenland
tot bouw materiaal

Hoe ziet de biobased keten eruit

Om de biobased keten op te schalen is er samenwerking nodig in de keten

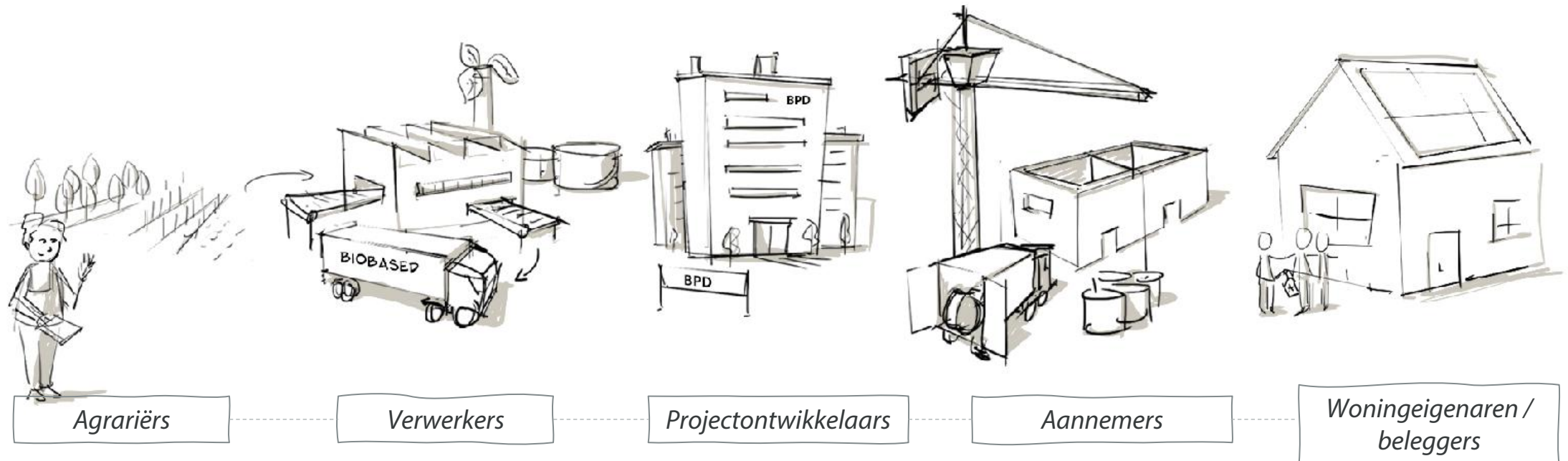

Bottlenecks in de keten

Welke ontwikkelingen zien wij?

Onvoldoende vraag
Meerkosten
Onbekendheid

= Onderontwikkelde keten

Houtbouw Pact

Metropoolregio Amsterdam 2026–2030

Vanaf 2030 is 20% van de woningproductie in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) van hout en andere biobased materialen, zodat woningen sneller en duurzamer worden gebouwd.

Switi Amsterdam:
304 woningen

SAWA-
Rotterdam:
109 woningen

Bron: Nice developers

Rabobank

Voorbeelden:

Toepassingen van lignine:

- Bitumenvervanging
- Bioplastics
- Cosmetica
- (Voedingssupplementen voor vee)

Toepassingen van cellulosepulp:

- Hoogwaardig verpakkingsmateriaal
- Speciaal papier
- Isolatiemateriaal
- Composieten

Projecten

Salland Loont/ Biobased verbouwen Salland

Twentse Bouwboeren

Miscanthusgroep Haarlemmermeer

Biobased ketens bouwen in Brabant

Mooi Achterhoek

Green Deal Biobased (ver)bouwen 3.000 woningen

Regionale keten van boer naar bouw

Vezels in beton, isolatie, dashboards

Isolatie met stro (Meerdere woningbouwcorporaties)

Landschapsontwikkeling

Wij werken samen met:

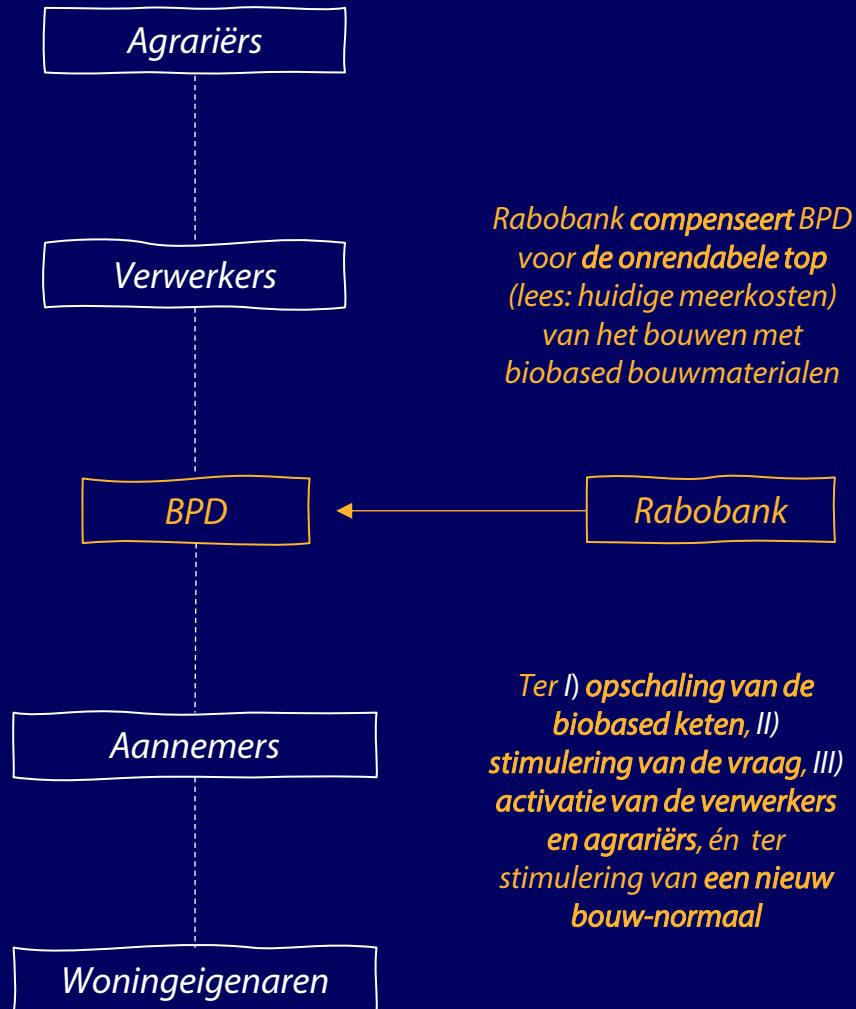
bpd

bouwfonds gebiedsontwikkeling

Rabobank investeert komende jaren fors extra in nieuwbouwwoningen van BPD, gebouwd met biobased materialen en uitgerust met drinkwater besparende maatregelen

De coöperatieve Rabobank en dochter BPD hebben de handen ineengeslagen om samen meer nieuwbouwwoningen te bouwen met natuurlijke materialen en drinkwaterbesparende systemen. Rabobank stelt hiervoor de komende vier jaar in totaal ruim € 100 miljoen beschikbaar. Met dit coöperatief initiatief willen Rabobank en BPD het gebruik van milieuvriendelijke bouwmaterialen en drinkwaterbesparende technieken in de gebouwde omgeving stimuleren en zo bijdragen aan het verminderen van CO2-uitstoot en lager drinkwaterverbruik.

Ketenontwikkeling

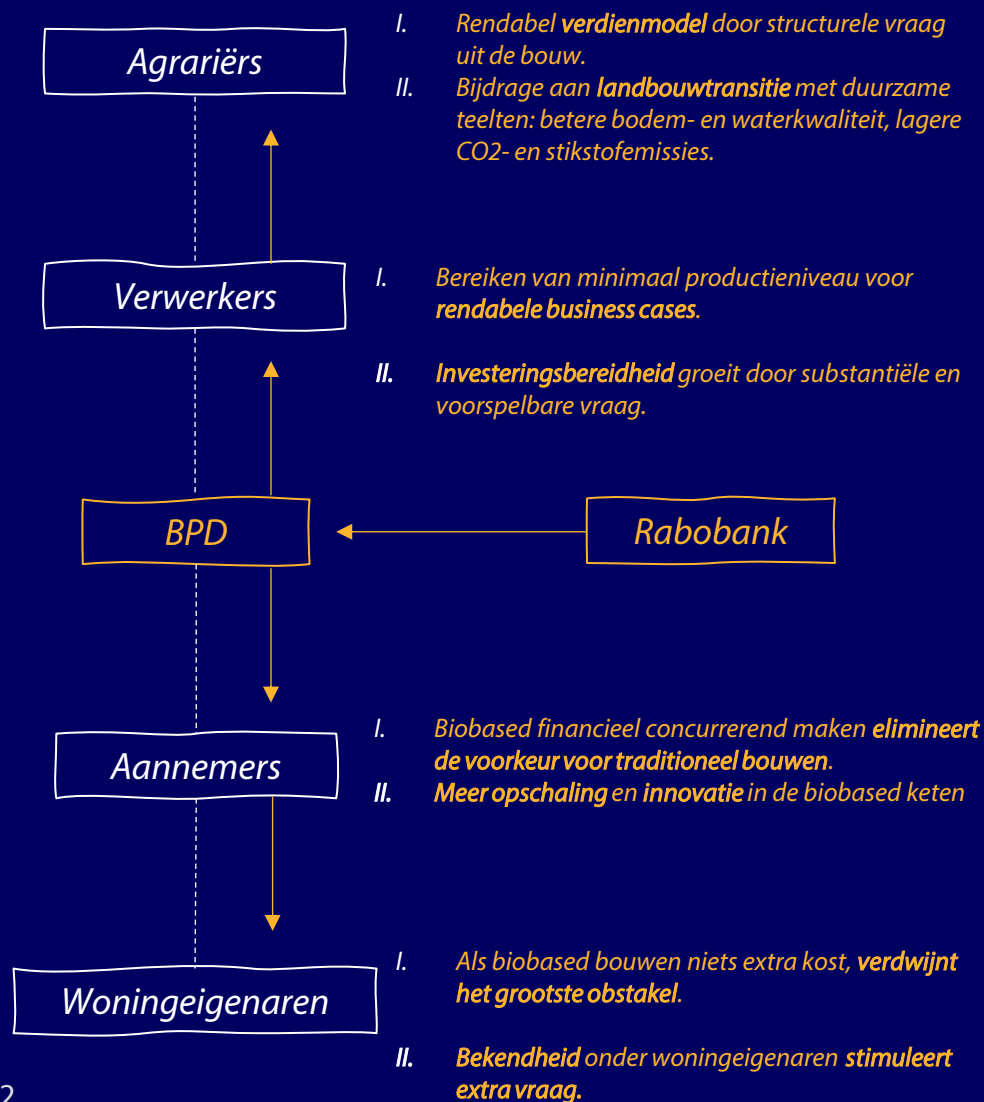

Zit deze financiële impuls op de goede plek in de keten?

Ja, deze interventie pakt een fundamenteel knelpunt van de biobased keten aan: het tekort aan vraag, waardoor opschaling van productie en verwerking wordt belemmerd. Door de vraag tijdelijk te stimuleren, krijgen marktpartijen meer zekerheid om te investeren in opschaling en innovatie. Dit leidt tot:

- I   **Marktacceptatie en kostprijsverlagingen:** Verlaging van financiële drempels en schaalvoordelen maakt biobased bouwen concurrerder*
- II   **Vraagstimulering in de keten:** bouwers en toeleveranciers worden geprikkeld om te investeren in biobased productie waardoor schaal ontstaat en dientengevolge prijsverlaging*
- III   **Aansluiting op het NABB:** Deze interventie draagt bij aan actielijnen zoals ketenversterking, vraagstimulering en innovatie in biobased bouwconcepten*

Ketenontwikkeling

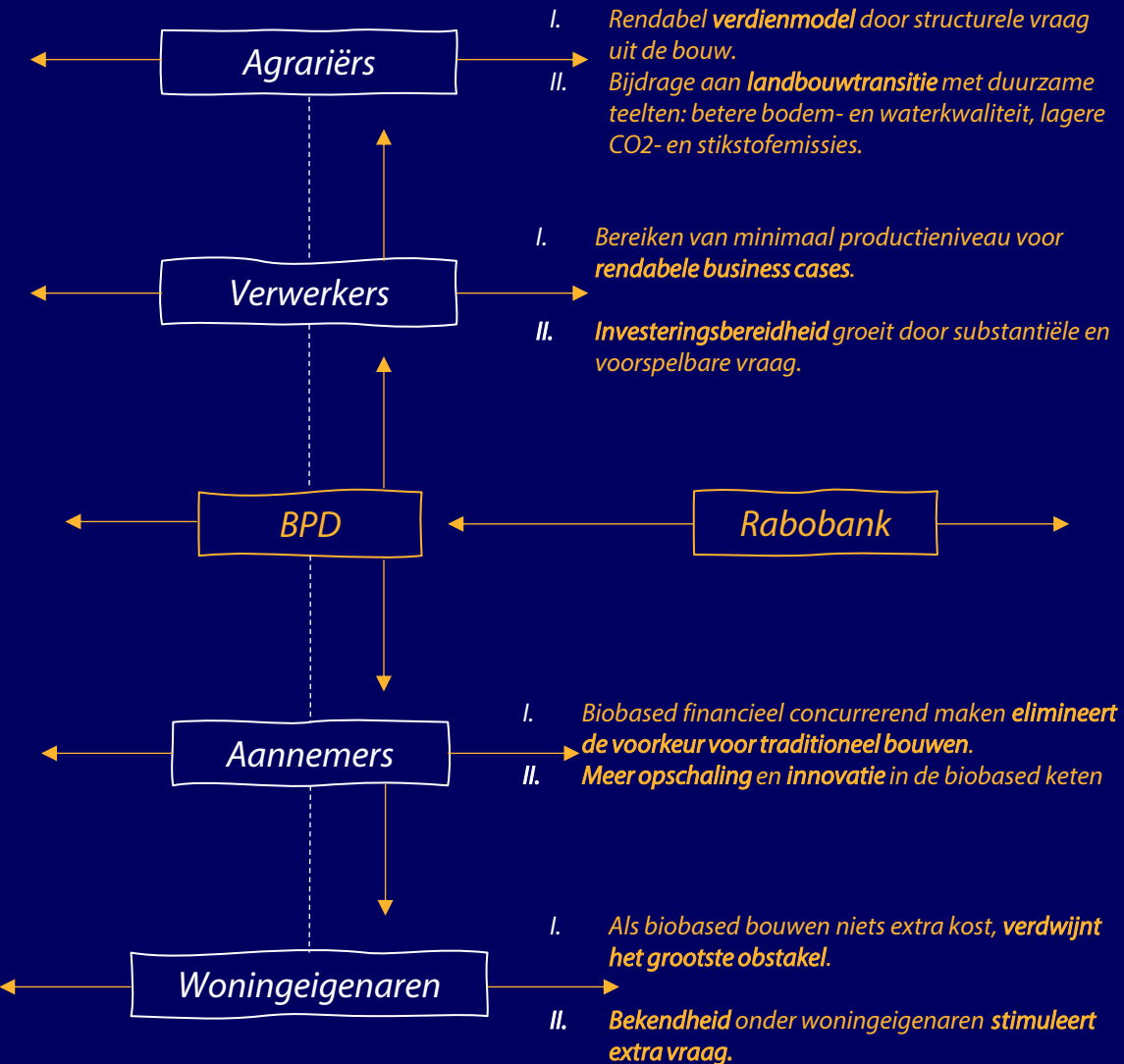
Wat is het effect van de investering op de gehele keten?

De impuls zorgt voor een systeemdoorbraak in de keten door vraag en aanbod beter op elkaar af te stemmen:

- I. **Voorspelbare en langdurige vraag:** Dit geeft boeren, verwerkers en producenten zekerheid en stimuleert investeringen in capaciteit en standaardisatie van productielijnen
- II. **Doorbreking van de vraag-aanbod patstelling:** Nu vraag en aanbod beter op elkaar aansluiten, durven marktpartijen sneller te investeren in biobased bouwmaterialen

De financiële impuls **versnelt de transitie naar biobased bouwen** door schaalvergroting, standaardisatie en efficiëntere ketensamenwerking. Dit verlaagt de kosten van biobased materialen en versterkt de verbinding tussen de agrarische en bouwsector

Ketenontwikkeling

Is een multiplier effect van de impact aannemelijk?

Ja, deze financiële impuls kan een kettingreactie veroorzaken die de opschaling van biobased bouwen structureel versnelt:

- I. **Marktadaptatie door concurrentie-effect in combinatie met spiegelgedrag:** Andere ontwikkelaars en hun vaste partners zullen het voorbeeld van BPD volgen, waardoor biobased bouwen zich verder verspreidt
- II. **Financiële hefboomwerking:** Institutionele beleggers en financiers zullen inspelen op de groeiende vraag en hun financieringsvoorwaarden hierop aanpassen

Regulatoire stimulans: Het succes van deze interventie kan beleidsmakers en overheden aanmoedigen om biobased bouwen structureel op te nemen in regelgeving en aanbestedingscriteria

5 transitiepaden

Agrarische ondernemers zullen een strategische keuze moeten maken. Daarvoor heeft de bank een palet aan producten ontwikkeld om onze klanten te kunnen faciliteren.

Omschakelen

- Naar bijv. biologisch of regeneratief ondernemen
- Naar multi-functionele landbouw (recreatie, zorg, huisvesting, horeca, energieopwekking)

Verplaatsen

- Verplaatsen van de onderneming naar een andere plek om het bedrijf te continueren en te ontwikkelen

Extensiveren

- Verlagen veebezetting per ha (door aankoop grond of reductie veestapel)
- Verruiming van bouwplan
- Eiwitrijke gewassen
- Biobased teelten

Innoveren

- Met behulp van PL technologie emissies verlagen
- Met behulp van verbeterd farm management emissies verlagen

Stoppen/staken

- Bedrijfsbeëindiging
- Eventueel voortzetten van het bedrijf in het buitenland (van stoppen -> verplaatsen)

Doel: betere bodem-, waterkwaliteit en verhogen biodiversiteit

[Ontdek Rabo Impact Foundation - Rabo Impact Foundation](#)

Opgericht vanuit de overtuiging dat duurzame maatschappelijke transitie – zoals die in energie, voedsel, water, circulariteit, gezondheidszorg en huisvesting – niet altijd vanzelf plaatsvinden binnen marktdynamiek. Deze transitie zijn essentieel voor een veerkrachtige en duurzame toekomst, maar stuiten vaak op barrières die vooruitgang vertragen of verhinderen.

Dank voor jullie aandacht!

Rabobank